

ಮರ್ಯಾದೆ ವಿಶೇಷ

ಸಂಗೀತಗಾರನಿಗಿರುವ ಕೃಪಲ್ಲದ ಮೇಕಪ್ಪು, ಹಕ್ಕೆಯ ಮೇಲೆ ತಿರುಪಡಿ ನಾಮ, ಹೊಸ ಪರಣು, ಪಂಚ ತೂಕ್ಕದ್ದರು. ಹಸಮಗುವಿನಂಥ ಮಾತು. ಅದರೆ ಅಷ್ಟೇನು ಅಗಾಧವಲ್ಲದ ಸಣ್ಣ ಅರೋಗ್ಯದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನೇ ದೊಡ್ಡದು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಂಕಾಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ಮಾತುಕೆಯ ನಡುವೆ ಅವರು ಹಾಡುವ ಜುಂಜಪ್ಪನ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತು ಹೊರಿತ್ತಿ. ಜುಂಜಪ್ಪನ ಪದವನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಸಂಧುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಡುವವರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ, ನಾನು ನಾಲ್ಕು ಸಂಧುಗಳನ್ನೂ ಹಾಡಬಲ್ಲೇ ಎಂದು ಉಪ್ಪುವ ಅತ್ಯಾಖಣಾಸದಿಂದ ಹೇಳಿದರು. ಹೌದು, ನಮ್ಮ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಜುಂಜಪ್ಪನ ಪದವನ್ನು ಹಾಡುವರು ಹೈಕಿ ಉಳಿದಿರುವ ಕೆಲವೇ ಮಂದಿಯಲ್ಲಿ ಇವರು ಶ್ರಮುಖರು. ಯಾವ ಪ್ರತಿಕ್ಕಿ, ಪುರಸ್ಕಾರ, ಹಾರ-ತುರಾಯಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಿಂಚಿತ್ತೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ಈ ಮುಗ್ಗು ಹಾಡುಗಾರ ಕಾಡುಗೊಲ್ಲ ಸಮುದಾಯದ ಸಚಿವ ಆಸ್ತಿ. ನಾನು ತಿಳಿದಂತೆ ಬೆಂಬಿನಹಳ್ಳಿ ಜುಂಜಪ್ಪನ ಶ್ರದ್ಧೆ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಹೇಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧವೋ, ಹಾಗೆಯೇ ಪದಗಾರ ತಿಮ್ಮಣಿನೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧ. ಮೂಲ್ಯ ಮಣೆವು ಮುಗಿದಮೇಲೆ ಉಂಬಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಹಣಗ್ಗೆ ಬಿನ್ನಿ ಎಂದು ಆ ದಂಪತ್ತಿಗಳಿಂದೂ ಕಟ್ಟುಕರದಿಂದ ಕರೆದರು. ಅವರಿಂದ ಬೀಳ್ಳಾಂಡು ಮತ್ತೆ ಜುಂಜಪ್ಪನ ಹೊಲಿಗೆ ಬಂದೆವು.

ಯುಗಾದಿ ಹಣ್ಣದ ದಿನದಂದು ಬೇಳೆಗ್ಗೆಯೇ ಕ್ಯಾರ್ಫೆ ಸ್ನಾನವನ್ನು ಮುಗಿಸಿದ ದಾಸಪ್ಪಗಳು ಮುಡಿಯಿಂದ ಜಾಗಟಿ ಮತ್ತು ಬವನಾಸಿಯೋಂದಿಗೆ ಜುಂಜಪ್ಪನ ವೆಳಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಗುಡಿಯ ಮುಂದೆ ನಿಂತು ಜಾಗಟಿ ಬಾರಿಸಿ, ಗೋವಿಂದನನ್ನು ಕಾಗಿ ಜುಂಜಪ್ಪನಿಗೆ ಹಣ್ಣುಕಾಯಿ ಮಾಡಿಸಿ ತೆರಲುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಜುಂಜಪ್ಪ ಮತ್ತು ತಿಮ್ಮಣಿಗೆ ಪುಜೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ, ನಂತರದಲ್ಲಿ ಹಣ್ಣಯ ಎಲ್ಲರ ಮನೆಗಳಿಗೂ ಉಲ್ಲೇಖಿಗೆ ತೆರಲುತ್ತಾರೆ. ಮನೆಗಳ ಮುಂದೆ ನಿಂತು ಜಾಗಟಿ ಬಾರಿಸಿ ಗೋವಿಂದನನ್ನು ಕಾಗುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲ ಮನೆಯ ಹಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ದಾಸರ ಕಾಲು ತೊಳೆದು, ಗರುಡಗಂಬಕ್ಕೆ ಎಣ್ಣೆ ಹೊಯ್ದು, ಅವರ ಬವನಾಸಿಗೆ ವಡಿ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂಗೆ ಪ್ರತಿ ಮನೆಗೂ ಉಲ್ಲೇಖಿಗೆ ಹೋಗಲೇ ಬೇಕಿರುವಾದರಿಂದ, ಹಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು

ಹಣ್ಣೆ ಬಾಗಿಲಲ್ಲೇ ಇವರಿಗೊಳೆಸ್ತರ ಕಾಯುತ್ತಾ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಯುಗಾದಿಯ ಉರಿದಿಸಿಲಿಂದಾಗಿ ನನಗೆ ಬಾಯಾರತೂಡಗಿತು. ಗೋವಿಂದರಾಜು ಕೂಡ ವಿಪರೀತ ದಾಹ ಎಂದು ಆ ಕಡೆ ಈ ಕಡೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಗೋವಿಂದರಾಜು ಅವರೇ ಒಂದು ಹಣ್ಣೆ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ನಿಂತು, 'ಅವ್ಯಾ ನೀರು ಕೊಡರವ್ವ ಕುಡಿಯೋದಕ್ಕೆ, ವಿಪರೀತ ದಾಹ' ಎಂದು ಹಣ್ಣೆ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಮಹಿಳೆಯಿಬ್ಬರನ್ನು ಕೇಳಿದರು. ಇಲ್ಲಕಣ್ಣಪ್ಪ, ಮತ್ತೆವು ಮುಗಿಯೋವರೆಗೆ ನಾವು ಯಾರಿಗೂ ನೀರು ಕೊಡೋದಿಲ್ಲ! ನಾವೂ ನೀರು ಕುಡಿಯೋದಿಲ್ಲ! ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ನಮಗೆ ಈ ಸಂಗತಿ ಗೊತ್ತಿರುತ್ತಾದ್ದರಿಂದ ಕೇಳಿದೆವು. ಅಪರಲ್ಲಿ ಪೂಜಾರ ಚಿತ್ತತ್ಯಾನವರು ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು, 'ನಮ್ಮ ಹಣ್ಣೆಯಲ್ಲಿ ಹೀಗಿಗೆಯೇ ಇರೋದು. ಬಿನ್ನಿ ಇನ್ನೇನು ಮಣೆವು ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದುಬಿಡೋಳ' ಎಂದರು.

ಉಲ್ಲೇವು ತೀರೆದ ನಂತರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬೇವಿನಹಳ್ಳಿಯ ಪ್ರಶ್ನಾತ ಅರೆ ವಾದ್ಯ ಬಾರಿಸುವ ನರಸಿಂಹರಾಜು ಮತ್ತು ಅವರ ತಂಡದವರು ಮನೆ ಮನೆಗೂ ಹೋಗಿ ಕರೆಯಂಗಳಕ್ಕೆ ಘಳಾಹಾರ ತರುವವರನ್ನು ಜುಂಜಪ್ಪನ ಗುಡಿಯ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಕರೆತಂದರು. ಹಿಂಗೆ ಘಳಾಹಾರ ಮತ್ತು ಕಳಣವನ್ನು ಹೊತ್ತು ಬರುವವರು ಪೂಜಾರಪ್ಪ ಮತ್ತು ದಾಸರ ನೇತ್ರತ್ವದಲ್ಲಿ ಕರೆಯಂಗಳಕ್ಕೆ ಮರಹಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರಟಿರು. ಹಣ್ಣು ಮನಗಳಿರುವಾದರಿಂದ ಇಡೀ ಹಣ್ಣೆ ಮೂರು ಗುಂಪಾಗಿ ಕರೆಯಂಗಳಕ್ಕೆ ಬಿರುತ್ತದೆ. ಮಹಿಳೆಯರು, ಪುರುಷರು, ವರ್ಯಾಸಾದವರು, ಅಡೋ ಮಕ್ಕಳು ಹೀಗೆ ವಿವಿಧ ವಯೋಮಾನದ ಹಣ್ಣುಮರೆಲ್ಲ ಬಂದು ಕರೆಯಂಗಳದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಕೊಂಡರೆ, ಇಡೀ ಕರೆಬಯಲು ಜಿಗುರಿದ ಹೊಲದಂತೆ ರಂಗಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕರೆಯಂಗಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಗುಂಪಿನಲ್ಲಿರುವ ಪೂಜಾರಪ್ಪ ಮತ್ತು ದಾಸರು ಮೂರು ಗುಂಪುಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿಯೇ ಕರಿಕಂಬಳಿಯ ಜಾಡಿಯನ್ನು ಮೂಡಲು ದಿಕಿಗೆ ಮುಖಮಾಡಿ ಹಾಸಿದರು. ಜಾಡಿ ಹಾಸಿದ ಮೇಲೆ ಅಕ್ಕಿ ಸುರಿದು, ಅದರ ಮೇಲೆ ಮೂರು ಬಿದಿರಿನ ಬೆತ್ತಗಳಿಂದ ಬಿಲ್ಲುಧು ಕಟ್ಟಿದರು. ಬಿಲ್ಲಗೂಡನ್ನು ಹಾಪು, ಬ್ಯಾಟೆಸೊಪ್ಪು, ಮಾವಿನೆಲೆ